

• ธีระ นุชเปียม

ศูนย์เตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

ในฐานะ 1 ใน 5 ชาติผู้ร่วมก่อตั้งอาเซียน ฟิลิปปินส์มักจะถูกมองว่าเป็น “คนนอก” ในกลุ่มนี้โดยเฉพาะในทางวัฒนธรรม เพราะจากการที่อยู่ภายใต้ระบอบปกครองอาณานิคมของสเปนและสหรัฐอเมริกาเหมือนกันแล้ว ยาวนานเกือบ 400 ปี ทำให้ฟิลิปปินส์ดูจะเป็น “ตะวันตก” หรือ “ลาตินอเมริกา” มากกว่าชาติอาเซียนอื่นๆ อย่างไรก็ตาม ฟิลิปปินส์ยังมีความเป็น “เอเชียตะวันออกเฉียงใต้” อยู่ในหลายด้านด้วยกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการมี “วัฒนธรรมปลูกข้าว” เช่นเดียวกับประเทศอื่นๆ ในภูมิภาคนี้

ฟิลิปปินส์มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับไทยมาโดยตลอด โดยเฉพาะเป็นประเทศในภูมิภาคนี้ประเทศเดียวที่เป็นพันธมิตรทางทหารกับไทยอย่างเป็นทางการ คือ ไทยและฟิลิปปินส์เป็นเพียง 2 ชาติในภูมิภาคที่ร่วมลงนามในสนธิสัญญาพันธมิตรทางทหารที่เรียกว่า “กติกามะนิลา” (Manila Pact) ในเดือนกันยายน 1954 แม้ว่าจะมีการสนธิสัญญาร่วมป้องกันเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หรือ SEATO ที่จัดตั้งขึ้นโดยสนธิสัญญานี้จะถูกยุบเลิกไปตั้งแต่เดือนมิถุนายน 1977 แต่สนธิสัญญาพันธมิตรทางทหารฉบับนี้มิได้ถูกยกเลิกไปด้วย ฟิลิปปินส์เคยเป็นประเทศที่นักศึกษาไทยนิยมไปศึกษาต่อเพราะค่าใช้จ่ายถูกกว่าในประเทศตะวันตกหรือญี่ปุ่นมาก (ปัจจุบันก็ยังมีมีนักศึกษาไทยไปศึกษาต่อในประเทศนี้ไม่น้อย) และมีมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับ เช่น University of the Philippines (UP) หรือ มหาวิทยาลัยเก่าแก่อย่างเช่น University of Santo Tomas ที่ก่อตั้งมาตั้งแต่ ค.ศ. 1611 สาขาวิชาที่คนไทยเคยนิยมไปศึกษาในยุคแรกๆ คือ **ด้านการเกษตร** ซึ่งฟิลิปปินส์มีความก้าวหน้ามากในสมัยนั้น นอกจากนั้น ปัจจุบันมีชาวฟิลิปปินส์เข้ามาทำงานในประเทศไทยเป็นจำนวนมาก ซึ่งส่วนใหญ่เป็นครูอยู่ในโรงเรียนที่มีหลักสูตรที่สอนเป็นภาษาอังกฤษ แพทย์และพยาบาล ในโรงพยาบาลเอกชนที่เน้นให้บริการคนไข้จากต่างประเทศ ตลอดจนนักร้องและนักดนตรี ในโรงแรมและคลับต่างๆ ทั้งในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัด

ฟิลิปปินส์กับอาเซียน

ความบาดหมางระหว่างฟิลิปปินส์และมาเลเซียในกรณีพิพาททางดินแดนเหนือซาบาห์ที่ฟิลิปปินส์อ้างสิทธิ์เพราะเคยอยู่ใต้อาณาจักรของรัฐสุลต่านแห่งซูลู (ปัจจุบันหมู่เกาะซูลูเป็นส่วนหนึ่งของสาธารณรัฐฟิลิปปินส์) นับเป็นส่วนหนึ่งของแรงจูงใจในการก่อตั้งอาเซียนเพื่อสร้างความสามัคคีกันขึ้นในภูมิภาค แม้ว่าการณ์ขึ้นมีอำนาจของมาร์กอส (Ferdinand E Marcos) ใน ค.ศ. 1965 จะมีส่วนทำให้กรณีพิพาทนี้ลดน้อยลงไปจนสามารถร่วมกันก่อตั้งอาเซียนเมื่ออีก 2 ปีต่อมาได้ แต่ความบาดหมางเรื่องนี้ก็ยังคงยังเป็นปัญหามาจนปัจจุบัน ดังกรณีกองกำลังติดอาวุธที่เรียกตนเองว่า “Royal Army of Sultanate of Sulu” รุกเข้าไปในซาบาห์ในเดือนกุมภาพันธ์ที่ผ่านมา **ปัจจุบันฟิลิปปินส์มีประชากรเกินหลัก 100 ล้านไปแล้ว จึงนับเป็นชาติอาเซียนที่ใหญ่เป็นลำดับสองรองจากอินโดนีเซียในแง่ขนาดของประชากร** การมีประชากรจำนวนมาก ซึ่งส่วนใหญ่มีฐานะยากจน (กว่า 1 ใน 4 ของประชากรมีรายได้ต่ำกว่าเส้นความยากจน คือ ต่ำกว่า 1.25 เหรียญสหรัฐต่อวัน) ทำให้คนฟิลิปปินส์จำนวนมากไปทำงานต่างประเทศ รวมทั้งที่ทำงานในประเทศไทย ดังที่ได้กล่าวแล้ว คนฟิลิปปินส์มีข้อได้เปรียบชาติอื่นๆ ส่วนมากในอาเซียนในแง่ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ ดังนั้น เมื่อประชาคมอาเซียนเกิดขึ้นอย่างเป็นทางการในอีก 2 ปีข้างหน้า ก็จะมีคนฟิลิปปินส์เข้ามาทำงานในประเทศอาเซียนอื่นๆ รวมทั้งประเทศไทยเป็นจำนวนมากขึ้น

ฟิลิปปินส์เคยเป็นดาวเด่นในเอเชีย เช่นเดียวกับอาร์เจนตินาในลาตินอเมริกา ในแง่ของการมีศักยภาพที่จะเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว แต่ด้วยปัญหาหลากหลายรวมทั้งความเสื่อมทรุดในด้านต่างๆ ในช่วงที่มาร์กอสมีอำนาจอยู่ในประเทศนี้ในช่วง ค.ศ. 1965-1986 ทำให้ในปัจจุบันฟิลิปปินส์จะล้าหลังประเทศกลุ่มที่เป็นสมาชิกดั้งเดิมของอาเซียนอีก 5 ประเทศ แม้ว่าสถานะของฟิลิปปินส์จะดีขึ้นในแง่ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) GDP ต่อหัว อัตราส่วนหนี้ต่อ GDP หรืออัตราการรู้หนังสือ แต่ปัญหาการว่างงานดูจะมีมากที่สุดหรือมากที่สุดเป็นลำดับสองในอาเซียน นอกจากนั้น ศักยภาพด้านการส่งออกและการลงทุนจากต่างประเทศก็เสื่อมถอยลงเมื่อเทียบกับชาติอาเซียนอื่นๆ แม้กระทั่งด้านการท่องเที่ยวก็มีโอกาสจะล้าหลังประเทศอย่างกัมพูชาและเวียดนาม ในขณะที่ชาติต่างๆ กำลังเตรียมความพร้อมสำหรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอยู่นี้ ฟิลิปปินส์ดูจะมีการดำเนินงานเกี่ยวกับเรื่องนี้เรื่องช้าที่สุด

อย่างไรก็ตาม แม้จะต้องเผชิญกับปัญหาหลากหลายในปัจจุบัน รวมทั้งปัญหากลุ่มก่อการร้ายแบ่งแยกดินแดนหลายกลุ่มที่ยังเคลื่อนไหวอยู่ แม้จะมีการจัดตั้งเขตปกครองตนเองของมุสลิมในมินดาเนาแล้ว แต่ฟิลิปปินส์ก็เป็นประเทศที่มีศักยภาพสูง โดยเฉพาะประชากรที่มีอยู่เป็นจำนวนมากและมีอยู่ไม่น้อยที่มีการศึกษาดี จะเป็นรากฐานสำคัญสำหรับการเติบโตขยายตัวด้านต่างๆ ต่อไปในอนาคต เพียงแต่จะต้องมีมาตรการสร้างงานอย่าง

กรุงเทพธุรกิจ

Krungthep Turakij
Circulation: 145,530
Ad Rate: 1,500

Section: First Section/ทัศนะวิจารณ์

วันที่: ศุกร์ 22 มีนาคม 2556

ปีที่: 26

ฉบับที่: 8947

Col.Inch: 54.99 Ad Value: 82,485

หน้า: 10(ล่าง)

PRValue (x3): 247,455

คลิป: สีสี่

หัวข้อข่าว: ฟิลิปปินส์กับอาเซียน

จริงจัง เช่น ด้วยการระดมเงินออมของเมือง และนครต่างๆ ที่มีอยู่ไม่น้อย เพื่อจุดประสงค์นี้ หอการค้าและอุตสาหกรรมของ ฟิลิปปินส์ (Philippine Chamber of Commerce and Industries - PCCI) ได้ ร่างข้อข้อเสนอแนะแก่รัฐบาลสำหรับเตรียม การเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ซึ่งรวมไปถึงการ เสนอให้มีการเปลี่ยนแปลงนโยบายในหลาย เรื่อง เช่น ด้านพลังงาน สาธารณูปโภค และการ แข่งขัน ที่สำคัญภาครัฐและเอกชนจะต้องร่วม มือกันกระตุ้นการขยายตัวของอุตสาหกรรม ภายในประเทศเพื่อรับมือกับการเป็นตลาด และฐานการผลิตเดียวในอาเซียน อุตสาหกรรม เหล่านี้จะต้องกำหนดสถานะของตนเองให้ ชัดเจนเมื่อมีผู้ผลิตสินค้าและผู้ให้บริการจาก ประเทศอื่นๆ ในอาเซียนเข้ามามีบทบาทมาก ขึ้น PCCI เรียกร้องให้กระทรวงการค้าและ อุตสาหกรรมให้ความสนใจอุตสาหกรรมที่มี ลู่ทางที่จะแข่งขันได้หลายชนิดด้วยกัน